

Kontakty z Mediami i
Informacja

Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej
KOMUNIKAT PRASOWY nr 142/11

Luksemburg, 21 grudnia 2011 r.

Wyrok w sprawie C-495/10

Centre hospitalier universitaire de Besançon / Thomas Dutrueux, Caisse
primaire d'assurance maladie du Jura

**Odpowiedzialność publicznego zakładu opieki zdrowotnej, działającego jako
usługodawca, nie jest objęta zakresem zastosowania dyrektywy w sprawie
odpowiedzialności za produkty wadliwe**

*Dyrektywa nie stoi więc na przeszkodzie ustanowieniu przez państwa członkowskie systemu,
zgodnie z którym taka placówka zobowiązana jest do naprawienia, nawet jeżeli nie można jej
przypisać jakiegokolwiek winy, szkody poniesionej przez pacjenta w wyniku wadliwości produktu
użytego podczas udzielania świadczeń opieki zdrowotnej*

Dyrektywa w sprawie odpowiedzialności za produkty wadliwe¹ ustanawia zasadę niezawinionej odpowiedzialności, zgodnie z którą producent odpowiada za szkodę spowodowaną wadliwością swojego produktu. W przypadku, gdy producenta nie można zidentyfikować, każdy dostawca produktu traktowany jest jak jego producent, chyba że poinformuje osobę poszkodowaną w rozsądnym terminie o tożsamości producenta lub osoby, która dostarczyła mu produkt. W odniesieniu do produktów przywiezionych do Unii importer odpowiada na tej samej zasadzie, co producent.

Ustanowiony dyrektywą system odpowiedzialności cywilnej realizuje cel polegający na zapewnieniu niezakłóconej konkurencji między podmiotami gospodarczymi, ułatwieniu swobodnego przepływu towarów oraz uniknięciu rozbieżności poziomu ochrony konsumentów.

Ponadto dyrektywa nie narusza uprawnień przysługujących osobie poszkodowanej z tytułu odpowiedzialności umownej lub pozaumownej lub szczególnego systemu odpowiedzialności istniejącego w chwili ogłoszenia dyrektywy².

W prawie francuskim odpowiedzialność publicznych zakładów opieki zdrowotnej wobec pacjentów podlega między innymi wynikającej z orzecznictwa zasadzie wypracowanej przez Conseil d'État (Rada Stanu, Francja), zgodnie z którą publiczna placówka szpitalna jest zobowiązana, nawet w przypadku braku winy z jej strony, do naprawienia szkody poniesionej przez pacjenta w wyniku wadliwości urządzenia lub produktu użytego w trakcie udzielanych mu świadczeń opieki zdrowotnej.

W niniejszym przypadku Thomas Dutrueux, liczący sobie wówczas 13 lat, odniósł poparzenia podczas operacji chirurgicznej przeprowadzonej w 2000 r. w Centre hospitalier universitaire (CHU) w Besançon (Francja). Poparzenia spowodowane były wadliwością podgrzewanego materaca, na którym leżał, a który miał wadliwy system regulacji ciepła. CHU w Besançon został zobowiązany do naprawienia wyrządzonej w ten sposób szkody przez zapłatę na rzecz poszkodowanego kwoty 9 000 EUR, zaś na rzecz Caisse primaire d'assurance maladie (CPAM) du Jura – około 5 970 EUR. CHU odwołał się do Conseil d'État, podnosząc, że z dyrektywy w kształcie, w jakim została ona transponowana do prawa francuskiego, wynika, iż odpowiedzialność powinien ponosić wyłącznie producent materaca, skoro został on ustalony.

¹ Dyrektywa Rady 85/374/EWG z dnia 25 lipca 1985 r. w sprawie zbliżenia przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych państw członkowskich dotyczących odpowiedzialności za produkty wadliwe (Dz.U. L 210, s. 29).

Conseil d'État, rozpoznając spór w ostatniej instancji, zwróciła się do Trybunału Sprawiedliwości o udzielenie wykładni dyrektywy, tj. o wyjaśnienie, czy francuski system niezawinionej odpowiedzialności publicznych placówek szpitalnych może współistnieć z systemem odpowiedzialności producenta ustanowionym dyrektywą.

W dzisiejszym wyroku Trybunał przypomniał, że dyrektywa obejmuje jedynie odpowiedzialność producenta lub, w odpowiednim razie, importera lub dostawcy wadliwego produktu. Dyrektywa nie ma natomiast na celu dokonania wyczerpującej harmonizacji tych aspektów odpowiedzialności za produkty wadliwe, które wykraczają poza jej zakres przedmiotowy.

W związku z tym odpowiedzialność, którą może ponosić użytkownik korzystający, tak jak CHU w Besançon, w ramach udzielania pacjentowi świadczeń opieki zdrowotnej, z nabytego przez siebie uprzednio produktu lub urządzenia - takiego jak podgrzewany materac - nie wchodzi w zakres zastosowania dyrektywy. Tego rodzaju użytkownika nie można bowiem uznać za uczestnika łańcucha produkcji i sprzedaży danego produktu, ani też za jego dostawcę.

Ponadto sam fakt współistnienia systemu odpowiedzialności producenta ustanowionego dyrektywą z krajowym systemem przewidującym niezawinioną odpowiedzialność usługodawcy nie może naruszać ani skuteczności systemu odpowiedzialności producenta, ani celów realizowanych przez prawodawcę Unii przy pomocy tego systemu.

Trybunał wyjaśnił jednak w tym względzie, że odpowiedzialność usługodawcy nie może istnieć ze szkodą dla systemu ustanowionego dyrektywą. Stosowanie krajowych uregulowań nie może bowiem naruszać skuteczności dyrektywy. Tym samym należy zachować możliwość pociągnięcia producenta do odpowiedzialności, jeżeli zostaną spełnione przesłanki tego rodzaju odpowiedzialności. Usługodawca powinien zatem posiadać instrument prawny – taki jak przewidziane w prawie francuskim powództwo z tytułu gwarancji – pozwalający na pociągnięcie producenta do odpowiedzialności.

Trybunał dodał jeszcze, że ewentualna niezawiniona odpowiedzialność usługodawcy, która może istnieć dodatkowo w stosunku do odpowiedzialności producenta w kształcie wynikającym z dyrektywy, może przyczynić się do wzmocnienia ochrony konsumentów.

W związku z tym Trybunał odpowiedział, że odpowiedzialność usługodawcy, który w ramach świadczenia usług, takich jak świadczenia z zakresu opieki zdrowotnej udzielane w szpitalu, używa wadliwych urządzeń lub produktów, których nie jest producentem, i wyrządza w związku z tym szkodę osobie korzystającej z tych świadczeń, nie jest objęta zakresem zastosowania dyrektywy. Dyrektywa nie stoi więc na przeszkodzie ustanowieniu przez państwo członkowskie systemu przewidującego odpowiedzialność takiego usługodawcy za wyrządzone w ten sposób szkody, nawet jeżeli nie można mu przypisać jakiegokolwiek winy, pod warunkiem jednakże, że poszkodowany lub usługodawca zachowują możliwość pociągnięcia producenta do odpowiedzialności na podstawie dyrektywy.

UWAGA: Odesłanie prejudycjalne pozwala sądom państw członkowskich, w ramach rozpatrywanego przez nie sporu, zwrócić się do Trybunału z pytaniem o wykładnię prawa Unii lub o ocenę ważności aktu Unii. Trybunał nie rozpoznaje sporu krajowego. Do sądu krajowego należy rozstrzygnięcie sprawy zgodnie z orzeczeniem Trybunału. Orzeczenie to wiąże w ten sam sposób inne sądy krajowe, które spotkają się z podobnym problemem.

Dokument nieoficjalny, sporządzony na użytek mediów, który nie wiąże Trybunału Sprawiedliwości.

[Pełny tekst](#) wyroku znajduje się na stronie internetowej CURIA w dniu ogłoszenia

Osoba odpowiedzialna za kontakty z mediami: Ireneusz Kolowca ☎ (+352) 4303 2793

Nagranie wideo z ogłoszenia wyroku jest dostępne przez „[Europe by Satellite](#)” ☎ (+32) 2 2964106